

Asia: VN/11483/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Posti Group Oyj

Lausunto 28.2.2023

Viite: VN/11483/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Posti Group Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035. Posti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Johdanto

Kunnianhimoiset päästövähennystavoitteet siivittävät Suomen koko logistiikkasektorin vihreää siirtymää. Pitkien etäisyyksien maassa kuljetuskustannuksilla ja logistiikan tehokkuudella on iso merkitys Suomen talouskasvulle ja yrityksien kilpailukyvyille. Liikennepolitiikassa tulee edetä johdonmukaisesti kohti päästötöntä logistiikkaa, jossa tavarat ja paketit kuljetetaan fossiilivapaasti.

Posti on sitoutunut vähentämään omat päästönsä nollaan ja kuljettamaan fossiilivapaasti vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi Posti on sitoutunut olemaan kasvihuonekaasupäästöjen osalta nettonollassa vuoteen 2040 mennessä. Science Based Targets -ilmastoaloite on hyväksynyt päästövähennystavoitteemme ensimmäisenä logistiikkayhtiönä maailmassa. Myös

yhteistyökumppaneiden tekemä kuljetus on Postin päästötavoitteen piirissä ja tulee olemaan fossiilitonta vuoteen 2030 mennessä.

Tieliikenteen päästöjen vähentämiseksi tarvitaan monipuolista keinovalikoimaa. Keskeisessä roolissa on ajoneuvokannan uudistaminen sekä uusien, fossiilisille polttoaineille vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittäminen. Posti on yhtiönä laatinut vuonna 2022 puhtaan kuljetuskaluston tiekartan, joka sisältää suunnitelman jopa tuhansien uusien sähkö-, biokaasu- ja vetyautojen käyttöönotosta vuoteen 2030 mennessä. Tiekarttamme on taloudellisesti toteutuskelpoinen suunnitelma siitä, millaisella kalustolla Suomen suurin jakelu- ja logistiikkayhtiö toteuttaa lupauksensa kuljettaa fossiilivapaasti tämän vuosikymmenen loppuun mennessä. Investoimme merkittävästi uuteen fossiilivapaaseen sähkö-, biokaasu- ja vetykalustoon teknologioiden kehittyessä. Myös julkisen sektorin toimet ovat tärkeitä vihreän siirtymän vauhdittamisessa.

Autokannan uusiutuminen

Kuten ohjelmaluonnoksessa todetaan, autokannan uusiutuminen ja jakeluinfran kehitys kytkeytyvät voimakkaasti toisiinsa. Vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävän raskaan kaluston määrän arvioitu kasvu ei ole lineaarista, vaan kasvun valtaosa painottuu ajallisesti usein hieman myöhemmäksi teknologioiden ja jakeluinfran kehittyessä. Erikokoisilla logistiikkatoimijoilla on myös erilaiset mahdollisuudet investoida uuteen kalustoon käyttövoimasta tai ajoneuvoryhmästä riippumatta.

Jakeluinfran kehittämisen lisäksi on tuettava uusia käyttövoimia käyttävien tavaraliikenneajoneuvojen hankintaa ja käyttöä hankintatukien ja verotuksen kautta. Useita erikokoisia keinoja tarvitaan, sillä päästövähennykset koostuvat pienistä puroista: Suomen tulisi pyrkiä luomaan siirtymäkauden kaupalliset markkinat esimerkiksi käytetyille kaasukuorma-autoille. Tavoitetta voitaisiin vauhdittaa kampanjoilla sekä tiiviillä yhteistyöllä julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden välillä. Myös muuntotuen laajentaminen kuorma-autojen muuttamiseksi sähkö- tai vetykäyttöiseksi vauhdittaisi näkemyksemme mukaan ammattikäytössä olevan ajoneuvokannan uudistumista. Vauhdittamalla vähäpäästöisten ja päästöttömien kulkuneuvojen markkinaa myös raskaassa ja keskiraskaassa liikenteessä vauhditetaan myös päästövähennystavoitteiden saavuttamista eri kokoisissa yrityksissä.

Jakeluinfra ja maankäyttö

Jakeluinfraa kehittäessä jakeluverkkojen toimitus- ja huoltovarmuus nousevat keskeiseen rooliin. Liikenteen energiasiiirtymä mahdollistaa liikenteen käyttämän energian tuottamisen yhä suuremmalta määrin kotimaassa, ja auttaa parantamaan huoltovarmuutta tulevaisuudessa. Tämänkin vuoksi on tärkeää varmistaa riittävä tuotanto niin uusiutuvassa sähkössä kuin vedyssä ja biometaanissa. Arvioimme, että yhtiömme sähkön käyttö tulee kaksinkertaistumaan vuoteen 2030 mennessä kalustomuutosten myötä.

Valtakunnallisena toimijana haluamme kiinnittää huomiota kuljetusten toteutumiseen syrjäisillä seuduilla. Merkittävä osa raskaan liikenteen kalustosta ajaa toistuvasti tiettyjä reittejä, joiden välittömään läheisyyteen jakeluinfran on sijoitettava. Mikäli asemat olisivat pois käytöstä vian vuoksi, tilanne on kuljetusten näkökulmasta haastava. Siksi rakentamisessa on pyrittävä siihen, että asemia olisi tärkeimpien kuljetusreittien varsilla samalla alueella useampia. Samalla on huolehdittava huolto- ja palveluverkoston valtakunnallisesta toimivuudesta sekä toimijoiden välisestä yhteistyöstä.

Raskaan liikenteen julkisen jakeluinfran kehittyminen kytkeytyy tiiviisti myös maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnitteluun. Raskaan liikenteen latauskentille ja vedyn ja metaanin tankkausasemille tarvitaan huomattava määrä tilaa, johon on varauduttava maankäytön suunnittelussa. Erityinen haaste tämä on tiheästi asutuilla kaupunkialueilla. Kaupunkiliikenteessä ja -jakelussa erilaiset sähköiset ajoneuvot ja innovaatiot ovat jo yleistyneet. Esimerkiksi Posti kuljettaa jo paketit fossiilivapaasti useissa kaupungeissa, kuten Helsingissä, Espoossa, Vantaalla sekä suuressa osassa Turkuja ja Tamperetta. Vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävien ajoneuvojen määrän kasvaessa niin henkilö- kuin yrityskäytössä on hyvin tärkeää huolehtia sujuvista lataus- ja tankkausmahdollisuuksista tehokkaan jakelun ja tavaraliikenteen turvaamiseksi. Julkista latausinfraa tarvitaan lisää esimerkiksi matkan päällä ja jakelukäyntien aikana tapahtuvaan lataukseen.

Jatkossa uusien käyttövoimien jakeluinfran tavoitteita ja kehittymistä tulee tarkastella osana kansallista liikennejärjestelmäsuunnittelua (Liikenne12) koordinoiden tiiviisti muun liikenne- ja logistiikkasektoriin vaikuttavan sääntelyn kanssa.

Käyttövoimat

Raskaassa liikenteessä Postin fossiilivapaa kuljettaminen perustuu biokaasua, sähköä ja vetyä käyttäviin ajoneuvoyhdistelmiin, kansankielellä rekkoihin. Postilla on jo Suomen suurin LBG-rekkakalusto, jonka koko nousee vuoden 2023 aikana 33 kappaleeseen. Keskiraskaassa liikenteessä olemme ottaneet käyttöön myös yksittäisiä paineistettua biokaasua eli CBG:tä käyttävää jakeluautoja. Kuluvan vuoden aikana määrän on tarkoitus kasvaa kymmenenellä. Kannatamme näkemystä vaikuttaa EU:n autovalmistajia koskevien raskaan kaluston CO2-raja-arvojen valmisteluun siten, että autovalmistajat voisivat jatkossakin valmistaa ja kehittää uusiutuvalla metaanilla kulkevia kuorma-autoja.

Posti on tilannut Suomen ensimmäisen sähköisen ajoneuvoyhdistelmien vetäjän, joka saapuu käyttöön keväällä 2023. Otimme ensimmäisten joukossa käyttöön sähköisen kuorma-auton, josta saatujen hyvien kokemusten kannustamana sähkökuorma-autoja otetaan kuluvan vuoden aikana käyttöön 10 kappaletta lisää.

Vuoteen 2030 mennessä CBG- ja sähkökuorma-autojen kokonaismäärän on Postin tiekartassa kaavailtu olevan yli 300 kappaletta.

Uskomme, että vaihtoehtojen markkina myös raskaampaan kalustoon kehitty nopeasti. Näkemyksemme on, että vuoteen 2030 mennessä Suomen runkoverkossa kulkee useita kymmeniä vetykäyttöisiä raskaan liikenteen ajoneuvoja. On tärkeää, että vedyntankkausinfra rakentuu Suomessa, sillä ilman sitä vedyn liikennekäytön yleistymiselle ei ole edellytyksiä. Myös hankintatuen laajentaminen vetykäyttöisiin ajoneuvoihin on tärkeä toimi.

Kevyemmässä liikenteessä Postilla on tällä hetkellä käytössä noin 200 sähköpakettiautoa, kuluvan vuoden aikana sähköpakettiautoja aiotaan hankkia yli sata lisää. Vuoteen 2030 mennessä määrä tulee lähes kymmenkertaistumaan. Sähköisen kaluston lisääntyessä on tärkeää huolehtia puhtaan energian saatavuudesta, kuten edellä mainitsimme.

Edellä mainitun lisäksi haluamme korostaa luvitusprosessien sujuvoittamisen tärkeyttä. Lupamenettelyt ovat edelleen usein kankeita ja viranomaisten resurssit lupahakemusten käsittelyyn vaihtelevat valtakunnallisesti. Sujuvan käsittelyn kannalta olisi suotavaa, että liikenteen päästöjen vähentämiseen tähtäävät lupaprosessit olisivat yhtenäisiä ja priorisoituja koko maassa.

Kunnioitavasti,

Posti Group Oyj

Anna Storm

yhteiskuntasuhdejohtaja

Storm Anna
Posti Group Oyj